

Received: 11.07.2021
Accepted: 14.08.2021
Published: 30.09.2021

Roczniki Administracji i Prawa
Annals of The Administration and Law
2021, XXI, z. 3: s. 269-279
ISSN: 1644-9126
DOI: 10.5604/01.3001.0015.7602
<https://rocznikiadministracjiiprawa.publisherspanel.com>

Ewelina Kuczkowska*
Nr ORCID: 0000-0002-8370-8121

GŁOSA APROBUJĄCA DO WYROKU WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W WARSZAWIE Z DNIA 13 KWIETNIA 2021 R., SYGN. AKT II SA/WA 1898/20¹

APPROVING COMMENTARY ON THE JUDGMENT OF THE VOIVODSHIP ADMINISTRATIVE COURT IN WARSAW OF 13 APRIL 2021, REF. II SA/WA 1898/20

Streszczenie: W glosowanym orzeczeniu sąd opowiedział się za brakiem kwalifikowania informacji dotyczącej wyłącznie numeru telefonu jako danej osobowej na gruncie art. 4 pkt 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Oceniał, że w sytuacji, gdy podmiot dysponuje zbiorem danych zawierających wyłącznie numery telefonów, sam numer telefonu nie jest wystarczający do identyfikacji konkretnej osoby. Do wyroku WSA należy podejść z aprobatą.

Słowa kluczowe: dane osobowe, ochrona danych osobowych, numer telefonu, numer telefonu jako dane osobowe, RODO

Summary: Information relating solely to a telephone number does not qualify as personal data under Article 4(1) of Regulation (UE) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC. The court assessed that in a situation where entity has a set of data containing only telephone numbers, the telephone number alone is not sufficient to identify a specific person. The judgment of the WSA should be approached with approval.

Keywords: personal data, protection of personal data, telephone number, telephone number as personal data, GDPR.

* mgr; Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie; studentka Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Świeciu. Źródła finansowania publikacji: środki własne autorki; e-mail: kuczkowska@kancelariaiod.eu

¹ Wyrok opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych, II SA/Wa 1898/20 – wyrok WSA z dnia 13 kwietnia 2021 r.

TEZA

Skoro nabyty przez Spółkę od Spółki II zbiór danych (baza numerów telefonów) identyfikuje wyłącznie osoby zamieszkujące pewien teren (tak powołane przez Spółkę kryteria zasobu nabytej bazy – geograficzne), to sam numer telefonu nie jest wystarczający do identyfikacji konkretnej osoby, jako jednostki o przypisanych jej cechach indywidualnych. Nie sposób więc uznać, aby Spółka dysponowała danymi osobowymi Wnioskodawcy i je przetwarzała.

Skoro zaś Spółka nie przetwarzała danych osobowych Wnioskodawcy, nie znajdują do niej zastosowania wymagania określone RODO. Nie mogła być też wydana wobec niej decyzja w następstwie naruszenie stosownych reguł, wynikających z tego aktu.”

WPROWADZENIE

Interpretowanie pojęcia „dane osobowe”², które to pojęcie jest kluczowe dla stosowania regulacji ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO)³, nie jest zadaniem prostym i może budzić w praktyce pewne wątpliwości. Orzecznictwo sądów administracyjnych nierzadko wątpliwości te próbuje rozwiewać. Orzeczeniem, na które warto zwrócić uwagę w kontekście pierwszorzędno na gruncie RODO pojęcia – „dane osobowe”, jest wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2021 r., sygn. akt II SA/Wa 1898/20. W głosowanym judykacie sąd dokonał oceny informacji dotyczącej numeru telefonu na gruncie definicji danych osobowych sformułowanej w art. 4 pkt 1 RODO. Wyrok ten jest ważki z tej przyczyny, iż rozstrzyga o braku kwalifikowania informacji dotyczącej wyłącznie numeru telefonu jako danych osobowych w kontekście definicji tego pojęcia zawartej w ogólnym rozporządzeniu. W konsekwencji przesądza również o tym, że skoro skarżąca Spółka nie przetwarzała danych osobowych, to nie mogła być wobec niej wydana decyzja za naruszenie regulacji ww. aktu. Informacja dotycząca numeru telefonu była wprawdzie już wcześniej oceniana przez sądy administracyjne, jednak w świetle definicji danych osobowych zawartej w przepisach ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych⁴, a nie regulacji RODO.

Głosowane orzeczenie – w wymiarze praktycznym – ma bardzo istotne znaczenie, bowiem wskazuje, że w pewnych sytuacjach nasz numer telefonu nie stanowi danych osobowych, a użycie tego numeru przez telemarketera – o ile nie prowadzi do identyfikacji osoby

² Za P. Fajgielskim warto wskazać, że praktyka używania pojęcia danych osobowych w liczbie pojedynczej („dana osobowa”), jest niewłaściwa, gdyż tego rodzaju sformułowanie jest niezgodne z regułami językowymi, ponieważ określenie „dane” występuje w języku polskim w omawianym tu znaczeniu jako wyraz nieposiadający liczby pojedynczej – P. Fajgielski, [w:] *Komentarz do rozporządzenia nr 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)*, [w:] *Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 2018, art. 4.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119, poz. 1 ze zm.); dalej: RODO lub ogólne rozporządzenie.

⁴ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 922, z późn. zm.) – ustawa już nie obowiązuje; dalej: ustawa z 1997 r.

– nie jest przetwarzaniem danych osobowych. Rozstrzygnięcie to przesądza jednocześnie o tym, że w takim przypadku przepisy RODO nie znajdują zastosowania, a w konsekwencji dochodzenie naszych praw w zakresie danych osobowych nie jest możliwe, co dla wielu osób może być zaskoczeniem.

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA

W głosowanym wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych⁵, w której udzielono Spółce upomnienia za naruszenie art. 15 ust. 1 lit. g i art. 15 ust. 3 RODO oraz zobowiązano ją do podjęcia określonych czynności – usunięcia danych osobowych Wnioskodawcy przetwarzanych bez podstawy prawnej.

W analizowanym przez sąd stanie faktycznym w związku z nabyciem pakietu danych (numerów telefonu, wytypowanych na podstawie kryterium geograficznego) od innego podmiotu – Spółka pozyskała numer telefonu Wnioskodawcy. W październiku 2019 r. Wnioskodawca skierował do Spółki żądanie dostarczenia mu kopii jego danych, a także udzielenia informacji o źródle pozyskania tych danych. Spółka udzieliła Wnioskodawcy pisemnej odpowiedzi, w której odmówiła realizacji jego żądań, gdyż – w jej opinii – numer telefonu nie stanowi danych osobowych.

W tym stanie rzeczy Wnioskodawca złożył skargę do PUODO na przetwarzanie jego danych osobowych przez Spółkę. Zdaniem Wnioskodawcy nieprawidłowości w procesie przetwarzania polegały na przetwarzaniu jego danych osobowych, w szczególności numeru telefonu, bez podstawy prawnej oraz niezrealizowaniu żądań udzielenia informacji o źródle pozyskania danych i przekazania mu kopii przetwarzanych danych.

Po przeprowadzeniu postępowania PUODO udzielił Spółce upomnienia za odmowę realizacji żądania Wnioskodawcy dotyczącego udzielenia mu informacji o źródle pozyskania danych osobowych oraz kopii jego danych osobowych. Dodatkowo nakazał jej usunięcie danych osobowych Wnioskodawcy, gdyż – zdaniem PUODO – przetwarzała je bez podstawy prawnej. Spółka, nie zgadzając się z ww. stanowiskiem, złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU

Kluczową kwestią, która została przedstawiona sądowi do rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, było dokonanie oceny, czy dysponując numerem telefonu Wnioskodawcy, pochodzącym ze zbioru danych zawierających wyłącznie numery telefonów, Spółka przetwarzała jego dane osobowe, w rozumieniu art. 4 pkt 1 RODO, a zatem czy powinna była zrealizować prawa Wnioskodawcy w zakresie jego danych osobowych, a w konsekwencji czy kara upomnienia nałożona przez PUODO na Spółkę za niezrealizowanie praw podmiotu danych została nałożona prawidłowo.

W opinii sądu, wydając zaskarżoną decyzję, organ nadzorczy dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego określających co należy rozumieć pod pojęciem danych osobowych.

⁵ Organ właściwy w sprawach ochrony danych osobowych; dalej: PUODO.

Błądna ocena dokonana przez organ w tym zakresie – zdaniem sądu – doprowadziła do wydania bezpodstawnej decyzji, w której organ udzielił Spółce upomnienia oraz zobowiązał ją do usunięcia danych osobowych Wnioskodawcy, podczas gdy Spółka nie przetwarzała danych osobowych, a zatem nie znajdowały do niej zastosowania wymagania określone w RODO.

W uzasadnieniu orzeczenia sąd wskazał, że „niektóre dane – w zależności od ich powiązania z innym zbiorem informacji o osobach – mogą w pewnych sytuacjach stanowić dane osobowe bądź nimi nie być. (...) sam numer telefonu nie pozwala na identyfikację konkretnej osoby. Może być wyłącznie podstawą dla podjęcia określonych czynności w celu identyfikacji »posiadacza« numeru – abonenta lub osoby, która faktycznie używa danego numeru”.

ANALIZA I OCENA MERYTORYCZNA

Rozważania co do tego, czy w głosowanym orzeczeniu sąd dokonał prawidłowej oceny prawnej przedstawionego zagadnienia, należy rozpocząć od przywołania przepisu, który określa, co to są dane osobowe. Definicja legalna tego pojęcia została sformułowana w art. 4 pkt 1 RODO. Zgodnie z treścią tego przepisu „dane osobowe” to wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

Danymi osobowymi są zatem wszelkie informacje⁶, które mają charakter osobowy⁷ i dotyczą zidentyfikowanej osoby lub na podstawie których możliwe jest zidentyfikowanie danej osoby. Zidentyfikowaną osobą⁸ jest osoba, której tożsamość jest znana administratorowi danych⁹ lub jest ustalona od razu¹⁰, bez potrzeby podejmowania dodatkowej aktywności przez

⁶ Pojęciem „wszelkie informacje” posługiwał się również ustawodawca w art. 6 ust. 1 ustawy z 1997 r. W doktrynie wskazywano, że użycie sformułowania „wszelkie informacje” służy podkreśleniu, że chodzi o informacje odnoszące się do każdego aspektu danej osoby. Zob. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, [w:] J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, wyd. VI, Warszawa 2015, art. 6, teza 4. Podobnie na gruncie RODO prezentowany jest pogląd, że zwrot „wszelkie informacje” wskazuje na pojemność pojęcia „dane osobowe”. Zob. K. Łakomicz, 2. *Informacje dotyczące zdrowia jako kategoria danych osobowych. Rodzaje danych dotyczących zdrowia*, [w:] *Konstytucyjna ochrona prywatności. Dane dotyczące zdrowia*, Warszawa 2020.

⁷ Każda informacja może podlegać ocenie z punktu widzenia pojęcia danych osobowych i każda informacja może zostać uznana za informację o charakterze osobowym. Zob. szerzej: P. Litwiński (red.), P. Barta, M. Kawecki, *Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Wybrane przepisy sektorowe. Komentarz*, Warszawa 2021. Informacja ma charakter osobowy, gdy wiemy, kogo ona dotyczy lub możemy to z łatwością ustalić. Zob. A. Mednis, [w:] *Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 1999, art. 6.

⁸ Na gruncie kwestii dotyczącej identyfikacji – z tym że nie w świetle RODO tylko ustawy z 1997 r. – ciekawy pogląd wyraził A. Mednis, który wskazał: „Może się wydawać, że aby zidentyfikować człowieka, wystarczy zgromadzić określone informacje o nim (nazwisko, adres itp.). Tymczasem wiele z tych danych jednostka może zmienić. Wydaje się, że problem tkwi w niezrozumieniu pojęcia „identyfikacja”. Identyfikacja to, moim zdaniem, nie tyle ustalenie podstawowych danych o osobie, ile możliwość „fizycznego” wskazania tej osoby”. Zob. A. Mednis, [w:] *Ustawa o ochronie...*

⁹ Zob. P. Litwiński (red.), P. Barta, M. Kawecki, *Ogólne rozporządzenie...*, gdzie stwierdzono, że „(...) za osobę zidentyfikowaną należy uznać taką osobę, której tożsamość jest znana administratorowi danych. Innymi słowy, administrator danych powinien mieć obiektywną możliwość powiązania konkretnej informacji z konkretną osobą, bez konieczności podejmowania jakichkolwiek innych działań, składających się na proces ustalania tożsamości”.

¹⁰ Zob. D. Bach-Golecka, R. Stankiewicz (red.), *Organizacja systemu ochrony zdrowia. System Prawa Medycznego*, tom 3, Warszawa 2020.

administratora¹¹. Natomiast osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, która będzie możliwa do bezpośredniego lub pośredniego zidentyfikowania, po włożeniu w to zidentyfikowanie pewnego wysiłku¹². Danymi osobowymi mogą być informacje przedstawione z wykorzystaniem słów, liczb (numerów), dźwięków czy obrazów¹³. Warto w tym miejscu sformułować pytanie, czy sam numer telefonu stanowi dane osobowe w rozumieniu przywołanego wyżej art. 4 pkt 1 RODO. Nie ulega wątpliwości, że informacja dotycząca numeru telefonu, która stanowi w istocie pewien zbiór cyfr, nie wskazuje tożsamości konkretnej osoby¹⁴, ani też na podstawie tej danej nie jest możliwe natychmiastowe ustalenie tożsamości osoby. Natomiast kwestią, która wymaga rozważenia, jest to, czy na podstawie numeru telefonu można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować daną osobę.

W doktrynie prezentowany jest pogląd, że sam numer telefonu w większości przypadków nie stanowi danych osobowych¹⁵. Natomiast jako wyjątek od tej reguły wskazywana jest sytuacja, gdy administrator danych – dysponent informacji – poza numerem telefonu będzie posiadał również inne informacje, które będą umożliwiały identyfikację danej osoby fizycznej¹⁶.

Natomiast w orzeczeniach sądów administracyjnych, wydawanych na gruncie przepisów ustawy z 1997 r., prezentowano stanowisko, iż „podanie numeru telefonu stanowi podanie danych osobowych w rozumieniu art. 6 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. (...), ponieważ dane te pozwalają na szybkie zidentyfikowanie konkretnej osoby (...)”¹⁷. Co jednak istotne, sądy najczęściej analizowały sytuacje, gdy dany podmiot poza numerem telefonu otrzymywał również inne informacje o danej osobie, np. numer PESEL czy adres poczty elektronicznej¹⁸. Zestawienie numeru telefonu z innymi danymi odnoszącymi się do konkretnej osoby pozwalało wówczas na zidentyfikowanie tej osoby, a zatem uzasadniona była konstatacja prezentowana przez sądy, że numer telefonu stanowi dane osobowe.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że na podstawie numeru telefonu można zidentyfikować konkretną osobę, gdy numer ten zostanie zestawiony z innymi informacjami odnoszącymi się do osoby, której dane dotyczą. W takiej sytuacji numer telefonu stano-

¹¹ Zob. szerzej: E. Bielak-Jomaa, D. Lubasz (red.), W. Chomiczewski, M. Czerniawski, P. Drobek, U. Góral, M. Kuba, P. Makowski, K. Witkowska-Nowakowska, [w:] *RODO. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Komentarz*, Warszawa 2018.

¹² Zob. D. Bach-Golecka, R. Stankiewicz (red.), *Organizacja systemu ...*

¹³ Zob. P. Fajgielski, [w:] *Komentarz do rozporządzenia...*

¹⁴ Zob. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, [w:] J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych...*, gdzie stwierdzono, że „sama pojedyncza informacja jako taka z reguły nie pozwala bowiem na określenie tożsamości osoby, której dotyczy (z wyjątkiem np. zdjęcia czy kodu genetycznego)”.

¹⁵ Zob. P. Litwiński (red.), P. Barta, M. Kawecki, *Rozporządzenie UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych. Komentarz*, Warszawa 2018.

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ Zob. wyrok WSA w Krakowie z dnia 18 czerwca 2014 r., I SA/Kr 673/14, natomiast w wyroku WSA w Krakowie z dnia 24 kwietnia 2015 r., II SA/Kr 308/15 sąd stwierdził nieco mniej kategorycznie, iż „podanie numeru telefonu można zaliczyć do danych osobowych (...)”. Wyroki opublikowane w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

¹⁸ Zob. wyrok WSA w Krakowie z dnia 11 października 2013 r., II SA/Kr 682/13, w którym sąd wskazał: „Podanie numeru telefonu i adresu poczty internetowej stanowi podanie danych osobowych w rozumieniu art. 6 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. nr 101, poz. 926, z późn. zm.), ponieważ te dane pozwalają na szybkie zidentyfikowanie konkretnej osoby”; wyrok WSA w Krakowie z dnia 26 czerwca 2014 r., II SA/Kr 654/14, w którym sąd wskazał: „Podanie numeru telefonu i adresu poczty internetowej stanowi podanie danych osobowych w rozumieniu art. 6 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (...)”. Wyroki opublikowane w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

wi dane osobowe. Wniosek taki wypływa również z wyroku Trybunału z dnia 6 listopada 2003 r. w sprawie C-101/01, w którym wyrażono pogląd, że „termin »dane osobowe« użyty w art. 3 ust. 1 dyrektywy 95/46 (...) odnosi się bez wątplenia do nazwiska osoby w połączeniu z jej numerem telefonu lub informacjami dotyczącymi jej warunków pracy czy sposobów spędzania przez nią wolnego czasu”¹⁹.

Co istotne, w głosowanym orzeczeniu sytuacja analizowana przez sąd była taka, iż Spółka posiadała wyłącznie numer telefonu Wnioskodawcy, który nabyła wraz z innymi numerami telefonów, w ramach pakietu danych od innej Spółki. Oznacza to, że dysponowała ona wyłącznie zbiorem określonych numerów telefonów, co – jak wskazał sąd – było niesporne, w kontekście posiadanych danych Wnioskodawcy. Wprawdzie numery telefonów identyfikowały osoby zamieszkujące pewien teren (geograficzne kryterium wyodrębnienia numerów), jednak nie pozwalały one na identyfikację konkretnej osoby. Skarżąca Spółka nie była w posiadaniu danych osobowych Wnioskodawcy takich jak imię, nazwisko czy adres zamieszkania, które na skutek połączenia powodowałyby, że numer telefonu umożliwiałby identyfikację Wnioskodawcy, a zatem stanowiłby jego dane osobowe. W tym stanie rzeczy za prawidłową należy uznać ocenę dokonaną przez sąd, że sam numer telefonu nie był wystarczającą informacją do dokonania identyfikacji konkretnej osoby, a zatem – w analizowanym stanie faktycznym – nie stanowił danych osobowych.

W przedmiotowej sprawie odnotowania wymaga również fakt, że złożony przez konkretną osobę określoną z imienia i nazwiska – Wnioskodawcę wniosek o realizację jego prawa dostępu do danych osobowych nie mógł, mimo nawet dobrej woli ze strony Spółki, zostać zrealizowany ze względów obiektywnych. Spółka nie mogła zidentyfikować Wnioskodawcy, gdyż dysponowała wyłącznie pakietem danych w postaci numerów telefonów. Numery te nie były przypisane do danych konkretnych osób, a zatem właściwy numer telefonu nie mógł zostać przypisany do Wnioskodawcy. Wobec powyższego Spółka, obiektywnie rzecz biorąc, nie mogła zrealizować żądania Wnioskodawcy dotyczącego udzielenia mu wszelkich informacji o źródle pozyskania danych osobowych, czy przekazania mu kopii jego danych osobowych. Spółka przetwarzała wyłącznie zbiór numerów telefonów, zatem nie miała możliwości poinformowania Wnioskodawcy o źródle pochodzenia danych osobowych, gdyż to, czym dysponowała, nie stanowiło danych osobowych. Wobec powyższego sąd słusznie uznał, że „skoro zaś Spółka nie przetwarzała danych osobowych Wnioskodawcy, nie znajdują do niej zastosowania wymagania określone RODO”.

Co do kwestii identyfikowania osoby fizycznej warto jeszcze wskazać, że w doktrynie prezentowany jest pogląd, iż możliwość identyfikowania na gruncie definicji danych osobowych zawartej w RODO należy odnosić do określenia tożsamości konkretnej osoby fizycznej na podstawie posiadanych lub ewentualnie możliwych do uzyskania informacji, a nie do podejmowania działań zmierzających dopiero do uzyskania informacji, które mogą stanowić dane osobowe²⁰.

W głosowanym judykacie w kontekście tej kwestii oraz wywodów organu, że przy nabyciu praw do bazy danych (obejmującej numery telefonów) rzeczywistym celem Spółki było

¹⁹ Wyrok Trybunału z dnia 6 listopada 2003 r., C-101/01, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:62001CJ0101> [dostęp: 10.08.2021].

²⁰ Zob. P. Litwiński (red.), P. Barta, M. Kawecki, *Rozporządzenie UE...*

zgromadzenie informacji o potencjalnych odbiorcach usług przez nią oferowanych, sąd wypowiedział się, że tylko jeśli podjęte przez Spółkę działania przyniosą zakładane przez nią efekty, wówczas Spółka będzie zobowiązana wobec pewnych abonentów, których dane osobowe zgromadzi, do zachowania reguł wynikających z RODO. Pogląd sądu w tym zakresie jest jak najbardziej trafiony, bowiem dopiero jeśli na skutek działań telemarketera, który dzwoniąc na numer telefonu z bazy, nakłoni daną osobę na prezentowaną ofertę usługi i osoba ta poda marketerowi swoje dane osobowe, np. w postaci imienia, nazwiska, adresu e-mail, dojdzie do przetwarzania danych osobowych i reguły określone w RODO znajdą zastosowanie. Przetwarzanie danych osobowych dopiero się rozpocznie i pojawi się podstawa prawna przetwarzania tych danych, a osoba, której dane dotyczą, będzie mogła domagać się realizacji swych praw, w tym prawa dostępu do danych, uzyskania kopii danych itd. W przypadku braku realizacji jej praw czy wystąpienia innych nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych będzie mogła skierować skargę do PUODO. Natomiast dopóki nie ma miejsca identyfikacja konkretnej osoby fizycznej – numer telefonu nie stanowi danej osobowej, a dysponowanie nim nie jest przetwarzaniem danych osobowych.

Należy zauważyć, że stanowisko wskazujące na możliwość identyfikacji na podstawie bezpośredniego kontaktu z respondentem na gruncie przepisów ustawy z 1997 r. prezentował już Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych²¹. W decyzji z dnia 22 stycznia 2008 r.²² rozstrzygnął on, iż „informacje w zakresie: kod respondenta, numer telefonu i imię respondenta stanowią dane osobowe w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych”. Wskazał przy tym, iż wprawdzie ww. informacje rzeczywiście nie określają bezpośrednio tożsamości osoby, jednakże dają możliwość określenia tożsamości tych osób, np. poprzez bezpośredni kontakt z respondentem. Ze stanowiskiem tym nie sposób się jednak zgodzić, gdyż dokonanie identyfikacji, jak już wskazano powyżej, ma być możliwe na podstawie już posiadanych lub ewentualnie możliwych do uzyskania informacji, a nie podejmowania jakichś dodatkowych działań (np. poprzez bezpośredni kontakt z respondentem – jak sugerował GIODO), których skutkiem – być może – będzie zidentyfikowanie danej osoby²³.

Z problemem dotyczącym rozumienia pojęcia „identyfikowalność osoby” – aczkolwiek nie w kontekście danych dotyczących numeru telefonu, lecz danych dotyczących adresu IP – zmierzył się Trybunał Sprawiedliwości, który opowiedział się za szeroką interpretacją pojęcia dane osobowe. W wyroku z dnia 19 października 2016 r. w sprawie C-582/14²⁴ Trybunał rozstrzygnął, że dynamiczny adres IP stanowi wobec dostawcy usług medialnych dane osobowe, w sytuacji gdy dostawca ten dysponuje środkami prawnymi umożliwiającymi mu zidentyfikowanie osoby, której dane dotyczą, dzięki dodatkowym informacjom, jakimi dysponuje dostawca dostępu do Internetu. W ocenie Trybunału nie miałyby to miejsca

²¹ Organ właściwy w sprawach ochrony danych osobowych na gruncie ustawy z 1997 r.; dalej: GIODO.

²² DIS-DEC-42/1511, 1515, 1520/08/08 dot. GI-DIS-K-411/22/07, <https://archiwum.giodo.gov.pl/pl/306/2329> [dostęp: 10.08.2021].

²³ W komentarzu P. Litwiński (red.), P. Barta, M. Kawecki, *Rozporządzenie UE...* określono: „Możliwość identyfikowania osoby fizycznej – jak już wskazano – należy, zdaniem autorów, odnosić do określenia tożsamości konkretnej osoby fizycznej na podstawie posiadanych lub ewentualnie możliwych do uzyskania informacji. Nie można natomiast odnosić tego pojęcia do podejmowania działań zmierzających dopiero do ustalenia (uzyskania) informacji, które mogą stanowić dane osobowe (identyfikować konkretną osobę fizyczną)”.

²⁴ Wyrok Trybunału z dnia 19 października 2016 r., C-582/14, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62014CJ0582&from=pl> [dostęp: 10.08.2021].

w przypadku, gdyby identyfikacja osoby, której dane dotyczą, była zakazana prawem lub niewykonalna w praktyce.

Za Pawłem Litwińskim należy powtórzyć, że stanowiska Trybunału, wyrażonego w powyższym wyroku na tle dyrektywy 95/46²⁵ „nie można automatycznie przenosić na stan prawny istniejący na gruncie rozporządzenia ogólnego. Definicja danych osobowych wynikająca z art. 4 pkt 1 rozporządzenia zawiera bowiem nowy element, nieznaną dyrektywie – element uzasadnionego prawdopodobieństwa (...)”²⁶.

Wobec powyższego pogląd Trybunału, iż dynamiczny adres IT stanowił dla dostawcy usług medialnych – dysponującego odpowiednimi środkami prawnymi – dane osobowe, nie pozwala na formułowanie tezy, że numer telefonu – w rozpatrywanej przez sąd sprawie – stanowił dla Spółki dane osobowe. Nawet gdyby próbować w jakimś zakresie przenieść stanowisko Trybunału na grunt rozpatrywanej przez sąd administracyjny sprawy, choć i tak taka próba nie jest, jak wskazano powyżej, uzasadniona, trudno byłoby znaleźć takie narzędzia prawne, które umożliwiłyby Spółce zidentyfikowanie Wnioskodawcy po numerze telefonu. W przypadku wystąpienia do operatora sieci komórkowej o udostępnienie danych osobowych, które odnoszą się do określonego numeru telefonu, należałoby się zastanowić, czy operator telekomunikacyjny miałby w ogóle podstawę prawną do tego, aby żądane dane osobowe zainteresowanej Spółce przekazać.

Numer telefonu stanowi stały ciąg cyfr przypisanych do danego urządzenia służącego m.in. do nawiązywania i odbierania połączeń telefonicznych. W tym kontekście wypada dostrzec pewną zbieżność między kwestią dotyczącą tego, czy numer telefonu stanowi dane osobowe a kwestią dotyczącą tego, czy numer rejestracyjny pojazdu stanowi dane osobowe. W obu bowiem przypadkach mamy do czynienia z informacjami będącymi ciągami znaków, które wprawdzie nie wskazują tożsamości konkretnej osoby, jednak – w pewnych okolicznościach – na ich podstawie możliwe jest zidentyfikowanie danej osoby. W najnowszym orzecznictwie sądów administracyjnych dominuje pogląd, zgodnie z którym numeru rejestracyjnego pojazdu nie można uznawać za dane osobowe²⁷. W wyroku NSA z dnia 28 czerwca 2019 r. sąd wprost wskazał, że „brak możliwości powiązania numerów rejestracyjnych pojazdów, bez nadmiernego wysiłku i kosztów, z osobami fizycznymi, które dają się zidentyfikować, sprawia, że numer rejestracyjny pojazdu nie ma statusu danych osobowych”²⁸. Odnotować jednak należy, że w odniesieniu do powyższej kwestii w orzecznictwie prezentowane było również drugie, wyraźnie przeciwstawne stanowisko. Przedstawiciele tego poglądu wskazywali, że skoro na podstawie numeru rejestracyjnego pojazdu organy posiadające dostęp do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców mogą z łatwością ustalić tożsamość właściciela pojazdu, to numer rejestracyjny stanowi daną osobową²⁹. Argumentowali

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE z 24.10.1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.Urz. WE L 281, s. 31, ze zm.) – dyrektywa nie obowiązuje.

²⁶ P. Litwiński, *Pojęcie danych osobowych w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych osobowych. Glosa do wyroku TS z dnia 19 października 2016 r., C-582/14*, EPS 2017, nr 5, s. 49-54.

²⁷ Pogląd taki sformułowali A. Partyk, T. Partyk w *Numer rejestracyjny pojazdu jako dane osobowe*, LEX/el. 2020.

²⁸ Wyrok NSA z dnia 28 czerwca 2019 r., sygn. akt I OSK 2063/17, zob. również wyrok NSA z dnia 11 kwietnia 2019 r., I OSK 1240/17, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 31 października 2018 r., sygn. akt II SA/GI 593/18. Wyroki opublikowane w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

²⁹ Zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 19 października 2020 r., II SA/Wa 634/20, wyrok WSA w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2017 r., VII SA/WA 1069/16, wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2014 r., II SA/Wa 30/14. Wyroki opublikowane w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

oni, że przy posiadaniu numeru rejestracyjnego pojazdu i prawa dostępu do danych zawartych w Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców istnieje możliwość prostego ustalenia tożsamości właściciela pojazdu, a więc numer rejestracyjny pojazdu jest „daną osobową”.

Choć jak wskazano, aktualnie w orzecznictwie przeważa stanowisko, iż numer rejestracyjny pojazdu nie stanowi danych osobowych, to jednak zostało ono sformułowane na podstawie przepisów ustawy z 1997 r., a nie RODO, wobec czego nie można go na zasadzie analogii przenieść na grunt glosowanego orzeczenia.

W ustawie z 1997 r. art. 6 ust. 3 stanowił, że informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań. Natomiast na gruncie RODO czynnikami, które należy brać pod uwagę przy identyfikowaniu danej osoby, są: koszt i czas potrzebne do zidentyfikowania osoby oraz technologię dostępną w momencie przetwarzania danych, jak i postęp technologiczny, o czym stanowi motyw 26 preambuły do RODO, w którym unijny legislator określił również, że aby stwierdzić, czy dana osoba fizyczna jest możliwa do zidentyfikowania, należy wziąć pod uwagę wszelkie rozsądnie prawdopodobne sposoby (...), w stosunku do których istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, iż zostaną wykorzystane (...).

W glosowanym orzeczeniu sąd wskazał, że danymi osobowymi mogą być informacje, przy pomocy których i wykorzystaniu nieznaczących środków możliwe jest zidentyfikowanie konkretnej osoby. Prawidłowo ocenił przy tym, że organ nie wywiódł jednak, aby tego rodzaju charakter miał sam numer telefonu – nieprzypisany do konkretnej osoby, w ramach zbioru informacji posiadanych przez podmiot dysponujący tymi danymi, bądź w łatwy sposób pozyskiwanymi.

Podsumowując: to, czy dana informacja stanowi dane osobowe, czy jednak nimi nie jest, uzależnione jest od konkretnych okoliczności stanu faktycznego – od tego, kto informacją dysponuje oraz z jakimi danymi może ją zestawić. Informacja, która po połączeniu jej z innymi informacjami pozwoli na identyfikację osoby fizycznej, ma status danych osobowych. W glosowanym wyroku sąd prawidłowo rozstrzygnął kluczowe zagadnienie, a mianowicie kwestię, że sam numer telefonu – nieprzypisany do konkretnej osoby – nie stanowi danych osobowych. W konsekwencji sąd zasadnie również uznał, że Spółka nie przetwarzała danych osobowych, a zatem nie była zobligowana do stosowania wymogów wynikających z przepisów RODO, wobec czego nie mogła wobec niej zostać wydana decyzja za naruszenie reguł RODO.

Na koniec należy stwierdzić, że orzeczenie to ma szczególne znaczenie dla firm marketingowych, gdyż wskazuje kierunek, iż dopóki nie będą one identyfikowały osób, których numery nabywają, a następnie do których dzwonią, dopóty nie przetwarzają danych osobowych, a zatem nie muszą stosować regulacji RODO. Powyższe rozstrzygnięcie sądu z pewnością nie wszystkim się podoba, co zresztą zrozumiałe. Wiele osób nie życzy sobie bowiem, aby ich prywatny numer telefonu był sprzedawany w ramach bazy danych, a następnie wykorzystywany przez firmy marketingowe w celu proponowania „niechcianych” towarów i usług. Niestety, dopóki nie ma miejsca identyfikacja osoby fizycznej – numer telefonu nie stanowi danych osobowych.

Bibliografia

Literatura

Bach-Golecka D., R. Stankiewicz (red.), *Organizacja systemu ochrony zdrowia. System Prawa Medycznego*, tom 3, Warszawa 2020.

Barta J., Fajgielski P., Markiewicz R., [w:] Barta J., Fajgielski P., Markiewicz R., *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, wyd. VI, Warszawa 2015.

Bielak-Jomaa E. (red.), Lubasz D. (red.), Chomiczewski, W. Czerniawski M., Drobek P., Góral U., Kuba M., Makowski P., Witkowska-Nowakowska K., [w:] *RODO. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Komentarz*, Warszawa 2018.

Fajgielski P., [w:] *Komentarz do rozporządzenia nr 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)*, [w:] *Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 2018.

Litwiński P. (red.), Barta P., Kawecki M., *Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Wybrane przepisy sektorowe. Komentarz*, Warszawa 2021.

Litwiński P. (red.), Barta P., Kawecki M., *Rozporządzenie UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych. Komentarz*, Warszawa 2018.

Litwiński P., *Pojęcie danych osobowych w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych osobowych. Glosa do wyroku TS z dnia 19 października 2016 r., C-582/14, EPS 2017, nr 5.*

Łakomicz K., *Konstytucyjna ochrona prywatności. Dane dotyczące zdrowia*, Warszawa 2020.

Mednis A., [w:] *Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 1999.

Partyk A., Partyk T., *Numer rejestracyjny pojazdu jako dane osobowe*, LEX/el. 2020.

Akty prawne

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE z 24.10.1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281, s. 31, ze zm.).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119, poz. 1, ze zm.).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 922, z późn. zm.).

Orzecznictwo

Wyrok Trybunału z dnia 19 października 2016 r., C-582/14, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:62014CJ0582&from=pl> [dostęp 10.08.2021].

Wyrok Trybunału z dnia 6 listopada 2003 r., C-101/01, opublikowany <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:62001CJ0101> [dostęp 10.08.2021].

Wyrok NSA z dnia 11 kwietnia 2019 r., I OSK 1240/17, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

Wyrok NSA z dnia 28 czerwca 2019 r., sygn. akt I OSK 2063/17, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 19 października 2020 r., II SA/Wa 634/20, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2017 r., VII SA/WA 1069/16, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 24 kwietnia 2015 r., II SA/Kr 308/15, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2014 r., II SA/Wa 30/14, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 26 czerwca 2014 r., II SA/Kr 654/14, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 18 czerwca 2014 r., I SA/Kr 673/14, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 11 października 2013 r., II SA/Kr 682/13, opublikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych.